

מי יחיה מי ימות

Shiur# 434 | Feb 18th 2023

רמב"ם הלכות תשובה פרק ג הלכה ד

אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם, אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל הביטו לנפשותיכם והטיבו דרכיכם ומעלליכם ויעזוב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה.

Riddles of the Week

#1

פרשת כי תבוא פרק כו פסוק ב

וְלִקְחֹתָ מֵרֵאשִׁיתוֹ כָּל-פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְיָא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר יִקְחֶיךָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשָׂמֶתָ בְּטֶנֶא וְהִלַּכְתָּ אֶל-הַמִּקְוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם:

רש"י שם

מראשית - ולא כל ראשית שאין כל הפירות חייבין בבכורים אלא שבעת המינין בלבד. נאמר כאן ארץ, ונאמר להלן (לעיל ח, ח) ארץ חטה ושעורה וגו', מה להלן משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, אף כאן שבח ארץ ישראל שהן שבעה מינין זית שמן זית אגוריא ששמנו אגור בתוכו ודבש הוא דבש תמרים:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף מ עמוד א

משנה. בירך על פירות האילן בורא פרי האדמה - יצא, ועל פירות הארץ בורא פרי העץ - לא יצא. ועל כולם, אם אמר שהכל נהיה בדברו - יצא. גמרא. מאן תנא דעיקר אילן ארעא היא? אמר רב נחמן בר יצחק: רבי יהודה היא, דתנן: יבש המעין ונקצץ האילן - מביא ואינו קורא; רבי יהודה אומר: מביא וקורא.

#2

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לב עמוד א

ואחר כך הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדוהו בסיד, וכתבו עליו את כל דברי התורה בשבעים לשון, שנאמר באר היטב.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ט עמוד א

ורבותינו התירו יונית. התירו מכלל דתנא קמא אסר אלא אימא: רבותינו לא התירו שיכתבו אלא יונית. ותניא, אמר רבי יהודה: אף כשהתירו רבותינו יונית לא התירו אלא בספר תורה, ומשום מעשה דתלמי המלך. דתניא: מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושנים זקנים, והכניסן בשבעים ושנים בתים, ולא גילה להם על מה כינסן. ונכנס אצל כל אחד ואחד ואמר להם: כתבו לי תורת משה רבכם. נתן הקדוש ברוך הוא בלב כל אחד ואחד עצה, והסכימו כולן לדעת אחת.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תענית סימן תקפ סעיף א - ב

אלו הימים שאירעו בהם צרות לאבותינו וראוי להתענות בהם; בשמונה בטבת נכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך והיה חשך בעולם שלשה ימים.

פה. הזמין אמבולנס או רופא לצורך חולה שיש בו סכנה, או חשש סכנה, ומתברר שאין בהם עוד צורך, אין לחלל שבת כדי להודיע להם על ידי יהודי על ביטול ההזמנה (קפז), גם אם יצטרך לשלם עבור שרות האמבולנס, אלא אם כן יתכן ויזדקקו לאמבולנס או לרופא במקום אחר לצורך חולה אחר שיש בו סכנה. ומכל מקום, אם נמצא במקום נכרי שיכול לטלפן, וגם מקבל השיחה הוא נכרי, מותר למסור להם על ביטול ההזמנה (קפז).

במנח"ש דהערה לעיל. (קפז) ומה שנהג האמבולנס או הרופא ממשיך לנסוע, נסיעה שלכאורה אין בה כל צורך, יש להם שכר טוב מאת ה', כי הרי הוא נוסע בהיתר, עיין סי' שכח סע' טו, וספר שלחן שלמה סי' של סק"ג (ג). (קפז) ואפי' אם נאמר דיש בו משום פ"ר שנעשה איסור דאורייתא כל שהוא בשעת השיחה, מ"מ שרי ככל פ"ר ע"י נכרי, עיין לעיל פל"א סע' א ו-ב. (קפז) ועיין לעיל סע' פד. (קפז) קצוה"ש סי' קמ בבדה"ש ס"ק ג.

תוספות מסכת שבת דף ד עמוד א ד"ה וכי אומרים

וכי אומרים לו לאדם חטא בשביל שיזכה חבירך - והא דאמר בכל מערבין (עירובין לב: ושם) רבי סבר ניחא ליה לחבר דליעבד איסורא קלילא ולא ליעבד עם הארץ איסורא רבה התם כדי שלא יאכל ע"ה טבל על ידו דאמר לי' מלא לך כלכלה של תאנים מתאנתי אבל הכא שלא נעשה האיסור על ידו אין אומרים לו חטא אפי' איסור קל שלא יבא חבירו לידי איסור חמור ואומר ריב"א דאפי' למדביק עצמו אין לפשוט משם להתיר דהתם עדיין לא נעשה האיסור ומוטב שיעשה איסור קל ולא יעשה איסור חמור על ידו אבל הכא המעשה של איסור כבר נעשה וממילא יגמור לא יעשה אפי' איסור קל בידים והא דתנן בהשולח (גיטין דף מא: ושם) מי שחציו עבד וחציו בן חורין כופין את רבו ועושה אותו בן חורין ואף על גב דבהאי פירקא (דף לח:) א"ר יהודה כל המשחרר עבדו עובר בעשה דלעולם בהם תעבודו שאני פריה ורביה דמצוה רבה היא כדמשני התם בר"א שנכנס לבה"מ ולא מצא שם י' ושחרר את עבדו להשלימו לי' מצוה דרבים שאני ועוד י"ל דדוקא היכא דפשע קאמר וכי אומרים לו לאדם חטא כדי כו' ואתי שפיר הא דאמרי' בריש תמיד נשחט (פסחים דף נט. ושם) דאתי עשה דפסח שיש בו כרת ודחי עשה דהשלמה וקא עברי כהנים בעשה דהשלמה ומקריבין למחוסר כפורים כפרתו כדי שיביא פסחו וכן בפרק בתרא דעירובין (דף קג: ושם) כהן שנמצא בו יבלת חבירו חותכה לו בשיניו אף על גב דהוי שבות וגבי חציה שפחה וחציה בת חורין שנהגו בה מנהג הפקר וכפו את רבה בהשולח (גיטין דף לח:) משום שהיתה מחזרת וממציאה עצמה לזנות ודומי' לאנוסין והוי נמי כמצוה דרבים.